

ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง

“ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปี แห่งการครองราชย์”

และ “แผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคม”

โดย **ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์**
องคมนตรีและรัฐบุรุษ

อภิธานนาการ จาก
มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง

“ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์”

ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๔

และ “แผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคม”

ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
องคมนตรีและรัฐบุรุษ

ถวายเป็นความจงรักภักดี ทรงครองสิริราชครบ ๕๐ ปี

๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ เป็นวันประวัติศาสตร์โลก ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงครองสิริราชสมบัติ ยืนยาวที่สุดคือ ๕๐ ปี อันเป็นองค์พระประมุข พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักร แห่งราชอาณาจักรไทย

“มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์” ได้ร่วมน้อมจิตถวายเป็นมงคลในวาระมหามงคลสมัยนี้ โดยเฉพาะในปีกาถุจนาภิเษก ด้วยการจัดพิมพ์เผยแพร่บทความเฉลิมพระเกียรติ จากปาฐกถาพิเศษ ของผู้ซึ่งได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด คือ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีและรัฐบุรุษ ซึ่งได้เป็นที่ประจักษ์จากที่ได้รับพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นโบราณราชมงคลยิ่ง “สายสะพายนพรัตน์ราชวราภรณ์”

“ปาฐกถาพิเศษทั้ง ๒ เรื่องนี้ คือ

๑. เรื่อง “ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์” เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๙
๒. “แผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคม” เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

ปาฐกถาเทอดพระเกียรติทั้ง ๒ ครั้งนี้ มีผู้สนใจอย่างคับคั่ง ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และได้มีท่านผู้มีเกียรติติดต่อมาขออนุญาตจากมูลนิธิเจ้าของลิขสิทธิ์ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ต่อไปนั้น ทางมูลนิธิมีความยินดีสนับสนุนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยให้มีการขออนุญาตเป็นหลักฐานสำหรับเอกสารอันมีค่านี้

อนึ่ง ทางมูลนิธิยังได้จัดพิมพ์หนังสือเรื่อง **วัฒนธรรมและประเพณีไทย** โดยท่านผู้หญิง พัว อนุรักษ์ราชมนตรี นางสนองพระโอษฐ์ผู้ใกล้ชิด ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกโดยพระอุปถัมภ์ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และต่อมาบุตรธิดาได้ทูลเกล้าฯ ถวายลิขสิทธิ์แด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทางมูลนิธิจึงได้เรียนขออนุญาตมาทางสำนักราชเลขาธิการ และสำนักพระราชวัง เพื่อพิมพ์ถวายพระเกียรติสืบสานวัฒนธรรมไทยให้แก่ลูกหลานไทยสืบต่อไปนั้น เป็นการจรจรโลงด้านวัฒนธรรมด้านจิตใจอย่างหนึ่งด้วย จึงขออนุโมทนาท่านผู้ร่วมการกุศลแก่มูลนิธิ ที่ยึดมั่น ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และความจงรักภักดี เป็นที่ยิ่ง

คณะกรรมการอำนวยการ

มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง

“ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์”

โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
องคมนตรีและรัฐบุรุษ

ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร
วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๔

ผมขอขอบคุณ ท่านนายกรัฐมนตรี และท่านรอง ฯ อำนวย ที่กรุณาให้เกียรติเชิญผมมาพูด เรื่องที่ท่านรองนายกฯ อำนวย ได้กำหนดไว้ว่า “ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์” ผม คิดว่าหัวข้อที่ท่านรอง ฯ อำนวย กรุณาให้ผมมาพูดนี้คงมุ่งไปถึง เรื่องพระราชกรณียกิจของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพราะฉะนั้นผมถึงมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้ร่วมกับรัฐบาลซึ่งมีท่านนายก รัฐมนตรีเป็นผู้นำประเทศ มาร่วมเฉลิมพระเกียรติในคราวนี้

พวกเราทุกคนที่เป็นคนไทย ไม่ว่าจะคนไทยที่อยู่ในประเทศและอยู่นอกประเทศหรือแม้แต่ ชาวต่างประเทศที่เข้ามาอาศัยพระบรมโพธิสมภารท่ามาหากินอยู่ในประเทศของเรานี้ ทุกคนจะพูดถึง เรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้กันทั้งสิ้น ผมมั่นใจว่าพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ได้แผ่ไพศาลไปทั่วราชอาณาจักร เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะคนไทยจะเป็นเศรษฐี จะเป็นยาก จะเป็นแพศยา ไร่ไถ อาชีพใด จะเป็นคนปกติหรือคนพิการ ก็พูดถึงเรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้กันทั้งสิ้น เพราะสิ่งที่ท่านได้ทรงกระทำมาตลอด ตั้งแต่เริ่มเสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ เมื่อ ๕๐ ปี

ที่แล้วมาเป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะทราบ ว่า เรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ นี่เป็นเรื่องที่เราไม่สามารถจะเปรียบเทียบกับพระมหากษัตริย์ หรือพระบรมราชินีของประเทศอื่นได้ เพราะทั้งสองพระองค์มีความผิดแปลกแตกต่างออกไป มีความพิเศษ มีความไม่เหมือนกับพระราชวงศ์ของประเทศอื่น ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินี ของเรานี้ได้ทรงกระทำในสิ่งซึ่งผมไม่เคยเห็นว่าที่ไหนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินีของประเทศอื่น ๆ ได้กระทำเหมือนกับประเทศของเรา ทั้งสองพระองค์ได้ทรงเสียสละเพื่อประชาชนมาตลอด เมื่อปีที่แล้วผมได้รับเชิญจากประธานาธิบดีรามอสให้ไปเยี่ยมประเทศฟิลิปปินส์ ผมได้คุยกับท่านทูตที่ฟิลิปปินส์ก็ได้รับทราบมาว่า ที่ประเทศฟิลิปปินส์รับโทรทัศน์จากบ้านเราได้ และเขาก็ดูโทรทัศน์ที่บ้านเราด้วย รายการที่เขาสนใจมากคือ รายการข่าวในพระราชสำนัก แล้วเขาก็พูดว่า ประเทศฟิลิปปินส์โชคดีน้อยกว่าประเทศไทย เพราะว่าประเทศของเขาไม่มีพระมหากษัตริย์ แต่ประเทศไทยโชคดีกว่าประเทศฟิลิปปินส์ที่มีพระมหากษัตริย์ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่พวกเราน่าจะภาคภูมิใจเป็นอันมากทีเดียว ที่นี้ตามที่ท่านรองนายกฯ อำนวย ได้กรุณาเชิญให้ผมมาพูดนี้ ผมก็ขอเรียนในเบื้องต้นเสียก่อนว่า ที่จริงเรื่องที่ผมจะพูดทั้งหมดนี้ท่านผู้ฟังทั้งหลายที่อยู่ที่นี่หรือแม้แต่ชมโทรทัศน์อยู่ที่บ้านก็คงจะทราบเรื่องดีมาโดยตลอดแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผมจะพูดในเฉพาะส่วนที่ผมได้มีโอกาสรับใช้เบื้องพระยุคลบาทโดยใกล้ชิดมาตลอดเวลาที่ผมรับราชการอยู่ ผมจะพูดในส่วนที่เป็นเรื่องที่ผมพอจะพูดได้ เรื่องที่ผมได้รู้ได้เห็นด้วยตาของผมนเอง หรือได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทมาด้วยตัวของผมนเอง ผมขอเริ่มต้นว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัตินั้น ผมมีอายุ ๒๖ ปีเท่านั้น มียศเป็นร้อยเอก แต่ก็ได้ทราบเรื่องราวตั้งแต่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๙ และก็ติดตามมาเรื่อย ผมได้รับใช้ใกล้ชิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ ในขณะที่ผมเป็นแม่ทัพอยู่ที่ภาคอีสาน เพราะฉะนั้นเรื่องที่ผมจะเรียนต่อท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ในวันนั้นผมก็พูดเฉพาะเรื่องที่ผมได้รู้ได้เห็นจริง และได้รับใช้สัมผัสการณ์กระหม่อมทั้งสองพระองค์ มาโดยใกล้ชิดจริงๆ

ต่อไปนี่คือสิ่งที่ผมจะเรียนให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายทราบว่าเท่าที่ผมได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทมา ผมได้รู้ได้เห็นพอที่จะสรุปว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราได้ทรงทำอะไรให้แก่ปวงชนชาวไทยอันเป็นข้าทูลละอองธุลีพระบาทของพระองค์ท่านบ้าง

ข้อที่หนึ่ง ขอเริ่มว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่เริ่มครองราชย์มา สิ่งที่ท่านทรงทำมา โดยตลอดจนกระทั่ง ๕๐ ปีนี้ ก็คือการสร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้เกิดขึ้นในชาติของเรา ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะจำที่เราเรียกกันว่าพระปฐมบรมราชโองการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการ ในวันที่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติว่า **"เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม"** เรื่องนี้พระองค์ท่านก็ทรงทำมาโดยตลอด เราจะเห็นได้จากน้ำพระทัยของพระองค์ท่านที่ทรงคิดทรงสร้างสิ่งต่าง ๆ โครงการต่าง ๆ ท่านนายกรัฐมนตรีหรือท่านรองนายกรัฐมนตรี หรือแม้แต่เลขาธิการสภาพัฒนาปัจจุบันนี้ก็ได้รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทมาโดยตลอดก็คงทราบดี และก็คงพูดได้ดีด้วย

นอกจากเรื่องโครงการหรือเรื่องที่พระราชทานคำแนะนำต่าง ๆ แล้ว ยังได้พระราชทานพระบรมราโชวาทที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อปวงชนชาวไทย กระผมขออนุญาตยกตัวอย่างว่ามีพระบรมราโชวาทที่พระราชทานไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ใจความโดยสรุปดังต่อไปนี้ คือรับสั่งว่า **"ในชาติบ้านเมืองของเรามีทั้งคนดีและคนไม่ดี และก็ไม่มีใครสามารถที่จะทำให้คนในชาติบ้านเมืองของเราเป็นคนดีได้ทั้งหมด เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราจะต้องกระทำก็คือ ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และป้องกันคนไม่ดีไม่ให้เข้ามาสร้างความวุ่นวายในชาติบ้านเมืองของเราได้"** เป็นพระบรมราโชวาทที่มีความลึกซึ้ง ง่ายต่อการเข้าใจ แต่ยากในการปฏิบัติ แต่ก็ เป็นพระบรมราโชวาทที่มีประโยชน์สูงสุด ผมขอเรียนว่า ถ้าเราสามารถทำได้อย่างนั้นจริง ๆ บ้านเมืองเราก็จะมีแต่ความสมบูรณ์พูนสุขสมดังที่พระราชปณิธานที่ต้องการเห็นชาติบ้านเมืองของเรามีแต่ความสมบูรณ์พูนสุข

หรือเรื่องของ**ความรู้จักสามัคคี**ที่ได้พระราชทานไว้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบนั้น ได้พระราชทานที่เราเรียกกันว่า **คุณธรรม ๔ ประการ** ทุกท่านคงยังจำได้ว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่ผมเรียนมาแล้วทั้งหมดนี้ ถ้าพวกเราจดจำนำไปประพฤติปฏิบัติตาม บ้านเมืองของเราก็จะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข นี่คือเรื่องหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแสดงให้เห็นถึงน้ำพระทัยอันแน่วแน่ที่จะสร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้เกิดขึ้นในชาติบ้านเมืองของเรา

ข้อที่สอง ผมขอเรียนว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยในความสามัคคีปรองดองในชาติอย่างยิ่ง และก็ทรงกระทำทุกวิถีทางที่จะให้เกิดความสามัคคีปรองดองขึ้นในชาติบ้านเมืองของเรา ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่นั่งอยู่ ณ ที่นี้ หรือที่ดูโทรทัศน์อยู่ ถ้าจะกรุณานำย้อนไปถึงเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๔ และเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้ง ๓ เหตุการณ์ เป็นเหตุการณ์ที่ตึงเครียดมากในประเทศของเรา และมีหลายฝ่ายหลายองค์กรที่ร่วมมือกันเพื่อที่จะให้เหตุการณ์เหล่านั้นคลี่คลายไปในทางที่ดี แต่ผมคิดว่าทุกคนคงจะยอมรับว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงคลี่คลายเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยพระองค์เอง ได้ทรงลงมาพูดจากับปวงชนชาวไทยด้วยพระองค์เอง รับสั่งกับผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยพระองค์เอง เหตุการณ์เหล่านั้นก็คลี่คลายไปในทางที่ดี ทุกคนก็หันหน้าเข้าหากัน เลิกเผชิญหน้ากัน ความสามัคคีปรองดองในชาติก็กลับคืนมาสู่ประเทศของเราบ้านเมืองของเราโดยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมอย่างแน่ชัด นี่ก็เป็นเรื่องอีกเรื่องหนึ่งซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกระทำพระราชทานแก่พสกนิกรของพระองค์ท่าน เป็นเรื่องที่เราจำเป็นต้องจดจำและรับใส่เกล้าใส่กระหม่อมไว้

เรื่องที่สาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเพียรพยายามในการที่จะพัฒนาความเป็นอยู่ของชาวบ้านอย่างถูกวิธี หมายถึงว่าวิธีของพระองค์ท่าน อย่างตรงจุดตรงกับความต้องการของชาวบ้าน ชาวบ้านสามารถรับได้ทำได้และก็มีเรื่องต่าง ๆ ที่พระราชทานให้แก่ชาวบ้าน ทั้งท่านนายกรัฐมนตรีและทั้งผมก็ได้เคยตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปหลาย ๆ ที่ หลาย ๆ แห่ง ยืนยันกับท่านทั้งหลายได้ว่า พระองค์ท่านทรงแนะนำชาวบ้านอย่างถูกวิธี และชาวบ้านสามารถรับได้ด้วย เข้าใจได้ง่าย รับได้ง่าย และสามารถทำตามพระราชดำรัสที่พระราชทานไปได้โดยไม่มีปัญหา ท่านทรงทราบว่าชาวบ้านในภาคต่าง ๆ ของเรานี้ควรจะพัฒนาอย่างไรจึงจะดียิ่ง และได้พระราชทานแนวความคิดนั้นแก่ชาวบ้าน แก่รัฐบาล แก่องค์กรที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด นับว่า เป็นสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงคิดขึ้นโดยพระองค์เอง และทรงแนะนำให้ราษฎรประพฤติปฏิบัติตาม เท่าที่ผมมีข้อมูลอยู่ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึงบัดนี้ เป็นระยะเวลา ๔๐ ปีมาแล้วครับ มีโครงการตามพระราชดำริทั้งหมด ๑,๔๘๒ โครงการ แยกเป็น ๘ ประเภท คือ

๑. เรื่องการเกษตร
๒. เรื่องสิ่งแวดล้อม
๓. เรื่องสาธารณสุข
๔. เรื่องส่งเสริมอาชีพ
๕. เรื่องแหล่งน้ำ
๖. เรื่องการคมนาคม
๗. เรื่องการสื่อสาร
๘. เรื่องสวัสดิการสังคมและอื่นๆ

นี่เป็นโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกออกมาโดยสภาพณ์ของคุณสุเมธ

เรื่องต่อไปที่ผมขอเามาแสดงไว้ ณ ที่นี้ก็คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทำนุบำรุง การศึกษา และสนพระทัยการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ประถมศึกษา จนถึงอุดมศึกษา ท่านผู้มีเกียรติ ทั้งหลายที่อยู่ที่นี่ บางท่านอาจจะไม่ทราบว่าก่อนที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงริเริ่ม ในการตั้งโรงเรียนให้แก่ ตำรวจตระเวนชายแดน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครั้งเมื่อเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาใหม่ ๆ ท่านทรงตั้งโรงเรียนชื่อว่า โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์สำหรับชาวเขาโดยเฉพาะ แล้วต่อมาโรงเรียน เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ก็ค่อย ๆ ผสมผสานกับโรงเรียนของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกลายเป็นโรงเรียนของตำรวจตระเวน ชายแดนมาจนบัดนี้ ท่านทั้งหลายในที่นี้บางท่านอาจจะเคยได้ยินชื่อโรงเรียนร่มเกล้า ซึ่งมีอยู่หลาย แห่งในประเทศของเรา เคยได้ยินชื่อมูลนิธิอานันทมหิดล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเงินของมูลนิธิให้แก่หมอ วิศวกร สัตวแพทย์ นักวิทยาศาสตร์โดยไม่มีเงื่อนไขอะไรเลย สำหรับ มูลนิธิอานันทมหิดล หมายความว่าผู้ที่ได้รับทุนจากมูลนิธิอานันทมหิดล ไม่จำเป็นต้องมีสัญญา หรือเงื่อนไขว่า เมื่อไปศึกษาจบมาแล้วจะต้องทำใช้คืนมูลนิธิอย่างไร ท่านรับสั่งว่าคนไทยที่มีความรู้ จะอยู่ภาคไหน ก็ทำประโยชน์ให้ประเทศชาติได้เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ภาครัฐบาลหรือภาคเอกชน ท่านรับสั่งว่าแม้แต่อยู่ต่างประเทศก็สามารถที่จะทำประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองได้เท่าเทียมกัน เพราะ ฉะนั้น มูลนิธิอานันทมหิดลจึงพระราชทานโดยไม่มีเงื่อนไขอะไรเลย

สาธารณูปการสำหรับเยาวชนนั้น เพิ่งเสร็จเมื่อเดือนที่แล้วนี้เอง นี่ก็เป็นพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในอันที่จะให้เยาวชนมีสาธารณูปการที่จะเปิดดูค้นคว้าหาความรู้ทุกสาขา อาชีพ ทุกสาขาวิชา ได้ในสาธารณูปการฯ สูงเป็นตั้ง และราคาก็ไม่แพง มีขาย มีประโยชน์ล้ำค่ายิ่งควร ที่ทุกคนจะให้ลูกหลานได้เรียนรู้จากสาธารณูปการสำหรับเยาวชนที่ทรงคิด และมีพระราชดำริให้จัดทำขึ้น

ข้อต่อไป ผมคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงวัฒนธรรมไทย ทรงสนพระทัย ภาษาไทย ทั้งการพูด การเขียน ท่านทั้งหลายเมื่อได้ฟังพระราชดำรัส จะเห็นว่าเวลาทรงรับสั่งอะไร ความเป็นภาษาไทยจะชัดเจนถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ ไม่มีผิดพลาด ไม่มีสิ่งที่ต้องแก้ไข เพราะว่าท่าน รับสั่งด้วยความสนพระทัยในภาษาไทยมาก และก็แนะนำถึงว่าการพูดการเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องเรา ควรจะทำอย่างไรถึงจะเกิดประโยชน์ กระทรวงศึกษาธิการก็ได้รับพระราชดำรินี้ไปเสมอ ๆ ว่า คนไทย เดียวนี้พูดจาผิดเพี้ยนไปอย่างไรบ้าง ควรจะแก้ไขอย่างไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แหละที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทำไว้

นอกจากวัฒนธรรมทางด้านภาษา แล้วก็ยังมัววัฒนธรรมทางด้านศิลปะ เช่น เรื่องทำร่ำต่าง ๆ ที่ได้สูญหายไปแล้ว หรือว่าได้ถูกทอดทิ้งไปแล้ว ท่านก็มีพระราชดำริว่า ทำร่ำต่าง ๆ นี้กรมศิลปากร ควรที่จะนำกลับมารักษาและอนุรักษ์ไว้ เพื่อให้เป็นศิลปวัฒนธรรมของไทยโดยแท้จริง

ชุดที่ผมใส่อยู่นี้ก็เป็นชุดที่พวกเรารู้จักกันดีทุกคน เป็นชุดที่เรียกว่าชุดพระราชทาน พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคิด ผมเป็นผู้กราบบังคมทูลขอพระราชทานมาจากพระองค์ท่านเอง แล้วท่านก็ พระราชทานมาอย่างนี้ แต่เดี๋ยวนี้ไม่ค่อยจะได้เห็นกันมากนัก อาจจะเป็นเพราะว่าไม่ค่อยสวย หรือว่า ไม่พหูรพพอ หรือว่าไม่มีส่วนทำให้บัญชีเดินสะพัดขาดตุลอะไรทำนองนั้น

ข้อต่อไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นนักประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนาที่มีมีพระหัตถ์ เป็นเลิศ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจำกันได้ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตรต้องจำได้แน่ ๆ หรือพวกเรา ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตรต้องทราบว่าท่านทรงคิดค้นประดิษฐ์สิ่งที่เราเรียกกันว่า กังหันน้ำชัยพัฒนา กังหันน้ำชัยพัฒนานี้ เมื่อทรงค้นคิดและรับสั่งให้ประดิษฐ์ขึ้นใช้แล้ว ทรงได้รับรางวัลจากสภาวิจัย แห่งชาติของเรา ได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ในพระปรมาภิไธย เป็นพระเจ้าแผ่นดิน

พระองค์แรกที่ทรงได้รับสิทธิบัตรในพระปรมาภิไธย และเป็นครั้งแรกของโลกด้วย นี่เป็นเรื่องที่ยังใช้
อยู่จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ สมัยก่อนนี้ประมาณสัก ๒๐ ปีที่แล้ว ท่านยังทรงค้นคิดค้นคว้างานวิจัยทางด้าน
การสื่อสาร มี ๓ เรื่องด้วยกันที่ท่านทรงค้นคิด คือ

๑. เรื่องระบบวิทยุตรวจสอบสัญญาณในย่านความถี่สูงยิ่ง
๒. การนำสายอากาศความถี่สูงมากมาทดลองใช้งานในย่านความถี่สูงยิ่ง
๓. การพัฒนาสายอากาศชนิดพหุภาคตัดตัว

สิ่งเหล่านี้อาจเป็นสิ่งที่พวกเราไม่ค่อยเคยได้ยินกัน แต่ท่านเลขาธิการสภาพัฒนาคงจะยืนยัน
เรื่องนี้ได้ แล้วก็ได้นำไปใช้ในป่าโนเขา เวลาที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรก็ใช้ได้ผลดีมาก
เรื่องนี้ไม่ค่อยจะมีคนทราบกันมากนัก ไม่เหมือนกับเรื่องกังหันชัยพัฒนา

ข้อต่อไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีลักษณะผู้นำเป็นเลิศที่สุดในประเทศของเรา
พระองค์ท่านทรงปฏิบัติเป็นตัวอย่างในหลาย ๆ ทาง เช่น การประหยัด ในเรื่องการผูกใจ ผูกสัมพันธ์
ให้พวกเราได้รับความรู้ที่พระราชทานมาด้วยความเข้าใจและความพอใจที่จะรับ ท่านทรงมีวิธีที่จะ
รับสั่งกับคนทั่ว ๆ ไปไม่ว่าจะเป็นท่านนายกา จะเป็นรัฐมนตรี จะเป็นชาวบ้าน จะเป็นชาวนาชาวไร่
จะเป็นชาวเขา จะเป็นคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม ท่านทรงมีวิธีของพระองค์ท่านที่จะรับสั่งกับคนใน
ฐานะต่าง ๆ เหล่านั้น อย่างที่พวกเราไม่สามารถจะทำอย่างพระองค์ท่านได้ แล้วท่านก็ทรงมีความเป็น
อัจฉริยะที่ทำให้ผู้ฟัง ผู้รับได้เข้าใจและยินดีพร้อมที่จะปฏิบัติตาม คราวหนึ่งผมตามเสด็จไปที่ปักขังได้
เมื่อราวสัก ๒๐ ปีมาแล้ว ท่านก็เสด็จพระราชดำเนินไปที่บ้านคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามคนหนึ่ง
แล้วทรงรับสั่งถามว่าทำอาชีพอะไร คนไทยคนนั้นก็ตอบ ท่านก็บอกว่า เออ ดีนะ ทำอาชีพออย่างนี้แต่
ถ้าจะเลี้ยงไก่เพิ่มขึ้นมาอีกสักอย่างก็จะได้มีไข่รับประทาน แล้วก็จะได้ไม่ต้องไปซื้อไข่ไก่เขามารับประทาน
ให้เสียสตางค์ เพราะว่าไก่แถวทางใต้มีเลี้ยงปล่อยไปก็ได้ แล้วไปไซ้ที่ไหนเราก็ไปเก็บมารับประทานได้
คนไทยคนนั้นตอบว่าผมรู้ แต่ผมขี้เกียจ ท่านก็ไม่ว่าอะไร ท่านบอกว่าเอาทะเล เข้าใจแล้ว ขอบอกว่า
ถ้าทำอย่างนั้นแะนั่นก็จะดีก็จะเกิดประโยชน์ ท่านไม่ได้แสดงว่ากริ้ว ว่าบอกให้ทำก็ไม่ทำ ถ้าเป็นคน
เราบางคนนะครับ ถ้าเราบอกให้คนอื่นทำอย่างนี้ดีแล้ว เขาบอกว่าไม่เอา ไม่ทำ เพราะเขารู้สึกว่า เขาก็อาจจะ

โภชน แต่พระองค์ท่านไม่ได้ทรงแสดงพระอาการสีพระพักตร์ออกมาอย่างนั้น แต่เพียงแต่ทรงรับสั่งว่า
เอาเถอะขอให้ทำก็แล้วกันจะได้เป็นประโยชน์แก่ตนเองอย่างนี้ เป็นต้น

ผมไม่ทราบที่ท่านทั้งหลายที่นั่งอยู่ในที่นี่มีอาชีพเป็นทหารบ้างหรือเปล่า ผมเป็นคนหนึ่งนะครับ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนทหารมาก่อนเลย แต่ท่านรู้เรื่องทหารนี้
ดีกว่าทหาร ดีกว่าพวกผม เพราะฉะนั้นเวลาผมเป็นแม่ทัพ เวลาผมคิดอะไรไม่ออก บริक्षाเพื่อนฝูงได้
ความพอสมควร แล้วผมจะไปขอพระราชทานเข้าเฝ้า แล้วก็เล่าถวายว่า คิดว่าจะทำเรื่องนี้อย่างนี้ จะดี
ไหม ท่านก็ทรงพระเมตตา ทรงแนะนำสั่งสอนว่า ทำอย่างนี้ ทำอย่างนี้สิ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่พวกเรา
คิดไม่ถึงว่าท่านซึ่งมิทรงได้ศึกษามาก่อนเลย แต่ว่าทรงเข้าใจเรื่องทหารได้ดียิ่ง ได้ชัดมาก ท่าน
นายกรัฐมนตรีก็เคยตามเสด็จไป พวกเราก็เคยเห็นท่านทรงหอบแผนที่ไปเป็นปึก ๆ แล้วก็ทรงรู้เรื่อง
แผนที่นี้ดีกว่านายทหารแผนที่ของกองทัพของเราด้วยซ้ำไป เป็นเรื่องที่น่าทึ่งจะแปลกประหลาดที่
ท่านทรงทราบทุกอย่าง

ข้อสุดท้ายที่ผมคิดว่าผมจะนำมาเรียนในที่นี้ก็คือว่า ผมขอใช้คำว่าท่านทรงปลูกแผ่นดิน ปลูก
ความสุข ปลูกความทุกข์ของราษฎร ทรงปลูกแผ่นดินหมายความว่า ท่านทรงพยายามค้นคิดที่จะทำให้
แผ่นดินของเรามีประโยชน์ทุกตารางนิ้ว ทำอย่างไรแผ่นดินไทยนี้จะมีผลประโยชน์ทุกตารางนิ้ว หนักแผ่นดิน
ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ท่านทรงคิดค้นขึ้นมาว่าหนักแผ่นดินนี้จะป้องกันแผ่นดินพังทลายได้ อย่างนี้เป็นต้น
พระราชดำริหรือพระบรมราโชวาทต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ทรงปลูกแผ่นดินนี้ให้มีแต่ความผาสุกร่มเย็น ให้มี
แต่ความสุข ทรงปลูกความทุกข์ของราษฎร นี่เห็นชัดเจน เวลาน้ำท่วม ผมเป็นนายกน้ำท่วมตั้ง ๒ คน
คุณบรรหารก็โดนเข้าไปคนหนึ่งแล้ว เมื่ออยู่กับผมก็โดนมา ๒ คน คุณบรรหารก็กลายเป็น ๓ คน
ไปแล้ว น้ำท่วม ฝนแล้ง ทุกคนจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างทั่วถึงกันหมด ก็เป็นเรื่องที่น่าทึ่ง
จะแปลก ไม่ใช่ว่าแปลกประหลาดหรือแปลกไม่เหมือนใคร ไม่เหมือนพระเจ้าแผ่นดินของประเทศใด ๆ
ทั้งสิ้น นี่เป็นเรื่องของประเทศของเรา ทุก ๆ ท่านคงทราบแล้วว่าพระบารมีแผ่ไพศาลไปถึงประเทศลาว
แล้ว ประเทศลาวก็ได้รับความช่วยเหลือจากพระองค์ท่านเหมือนกัน เสด็จพระราชดำเนินไปตามที่ต่างๆ
ในประเทศลาว ก็เพื่อที่จะช่วยเหลือประชาชนชาวลาวให้อยู่ดีมีสุขเหมือนอย่างกับประเทศอื่น ๆ เหมือน
กัน นั่นก็เป็นเรื่องทั้งหมดที่กระผมจะขออนุญาตนำมาเล่าให้ฟัง

ในตอนท้ายนี้ เมื่อวันที่ท่านรองนายกฯ อำนวย ได้กรุณานำเรื่องต่าง ๆ ที่ดีที่จะมาสัมมนากันในแง่ของพระองค์ ในแง่ที่ผมได้รับเชิญจากท่านรองฯ อำนวย มาให้พูดถึงเรื่องราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปี แห่งการครองราชย์ ผมคิดว่ารัฐบาลของท่านนายกฯ บรรหาร ก็เตรียมการเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสอันเป็นมหามงคลนี้หลายอย่างหลายเรื่องแล้ว แต่ผมเห็นว่าเราน่าจะทำอะไรบ้าง ในฐานะที่เป็นราษฎรคนไทย หรือในฐานะที่เป็นองค์กร หรือรัฐบาลก็ตาม เราควรจะทำอะไรที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อพระองค์ท่านบ้าง ผมดีใจที่รัฐบาลของท่านนายกฯ บรรหาร ได้พยายามค้นคิดที่จะเฉลิมพระเกียรติในกรณีนี้หลายเรื่องหลายอย่าง แต่ผมขออนุญาตเรียนว่า เท่าที่ผมใกล้ชิดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผมคิดว่าสิ่งที่พระองค์ท่านทรงอยากได้มาก ๆ ก็คือ อยากเห็นความสุขของปวงชนชาวไทย ราษฎรของพระองค์ท่าน เพราะฉะนั้นสิ่งอะไรก็ตามที่เราจะทำถวาย ในการเฉลิมพระเกียรติในวาระ ๕๐ ปี แห่งการครองราชย์นี้ อะไรก็ได้ครับที่จะทำให้ประชาชนชาวไทยเป็นสุข เพราะว่าท่านทั้งหลายคงทราบว่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันๆ หนึ่งท่านไม่มีเวลาไปพักผ่อนหย่อนใจเหมือนอย่างพวกเราอยากไปไหนก็ไปไม่ได้ พระองค์ท่านต้องประทับอยู่แต่ในสวนจิตรฯ ไปไหนก็ต้องไปเป็นทางราชการ เมื่อวานนี้ได้ทรงสนุกหน่อย เสด็จไปทรงเที่ยวข้าว ผมคิดว่าถ้าเราทำให้ประชาชนของพระองค์ท่านมีความสุข ท่านจะปลื้มพระทัยเป็นอย่างยิ่งทีเดียว นั่นคือสิ่งที่ผมคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงต้องการมากที่สุด ต้องการที่จะให้พวกเราไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลของท่านนายก ฯ บรรหาร หรือว่าองค์กรต่าง ๆ หรือแม้แต่ประชาชนคนไทยสาขาอาชีพต่าง ๆ คนปกติ คนพิการ ได้รับความสุขก็เป็นทีพอพระทัยทั้งนั้น ผมคิดว่ามี ๓ อย่างที่เราต้องช่วยกันทำเพื่อถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวาระอันเป็นมหามงคลนี้ก็คือ

๑. ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ในชาติบ้านเมืองของเรา
๒. ทำให้เกิดมีความมวีวินัยในหมู่คนไทยของเราด้วยกัน
๓. ทำให้เกิดความพออยู่พอกินของคนไทยที่มีฐานะและโอกาสน้อยกว่าคนอื่นให้มีพอยู่

พอกิน คนยากคนจน เมื่อกี้ท่านนายก ฯ ได้กรุณาเอ่ยถึงความยากจนของบ้านเมืองของเรา ให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายฟังแล้ว ผมคิดว่าถ้าเราแก้ปัญหาความยากจนให้คนไทยทุกคนพออยู่พอกิน โดยไม่ต้องร้อน จะเป็นการถวายพระเกียรติ ถวายสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงต้องการตรงจุดมากที่สุด นี่คือเรื่องทีหนึ่งที่ผมคิดว่าพวกเราควรจะทำถวาย

เรื่องที่สอง ที่พวกเราน่าจะทำก็คือ เกิดขุนและรักษาไว้ซึ่งพระกรุณาธิคุณต่าง ๆ ตามที่พระราชทานมา ดำเนินตามเบื้องพระบุคลบาท ในพระบรมราโชวาทและคำแนะนำต่าง ๆ ที่พระราชทานลงมาแล้วก็ทำถวายให้เป็นผลสำเร็จไม่ว่าเรื่องของน้ำ เรื่องของสิ่งแวดล้อม เรื่องของที่ดินทำมาหากินอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าเราทำถวายให้สำเร็จ ก็จะเป็นที่พอพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างยิ่ง

เรื่องต่อไปที่เราจะกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นข้าราชการ ข้าราชการนี้ได้รับพระราชทานพระบรมราโชวาทมาบ่อยครั้งมาก ปีหนึ่งก็หลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ พระบรมราโชวาท ท่านทั้งหลายที่อยู่ในที่นี้เคยถวายคำสัตย์ปฏิญาณต่อพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการที่จะทำอะไรหรือไม่ทำอะไร สิ่งเหล่านี้เราน่าจะยึดมั่น แล้วก็ทำให้เกิดผลสำเร็จ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เพื่อถวายในวโรกาสครองราชย์ ๔๐ ปี แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ครบถ้วน ให้ครบทุกอย่าง ทำถวายทั้งกาย ทั้งวาจา และทั้งใจ ถ้าเราทำได้ตามที่ มีพระบรมราโชวาทพระราชทานลงมา บ้านเมืองของเราจะเป็นบ้านเมืองที่สงบร่มเย็น จะเป็นบ้านเมืองที่มีแต่ความรักความสามัคคี จะเป็นบ้านเมืองที่มีแต่คนไทยที่ไม่แบ่งแยก จะเป็นบ้านเมืองที่ประเทศอื่นจะอิจฉาริษยาหรือจะปฏิบัติตามอย่าง

เมื่อตอนที่ผมยังอยู่ทำเนียบ มีโครงการหนึ่งที่เรียกว่า โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง เมื่อ ๒-๓ วันนี้ ก็เห็นออกอากาศกันเรื่องนี้ แผ่นดินธรรมแผ่นดินทองนี้ก็เป็นที่ไพเราะและให้ความหมายที่ดีมาก ผมอยากจะให้บ้านเมืองของเราเป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองจริง ๆ ถ้าเรามีธรรมะอยู่ในใจ เราก็จะสามารถทำแผ่นดินนี้ให้เป็นแผ่นดินทองได้

เรื่องสุดท้าย ที่ผมอยากจะขอร้องต่อท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายให้ช่วยกันทำ เมื่อคุณพิศาล มุลศาสตรสาทร เตี้ยวนี้อยู่บนสวรรค์แล้ว ยังเป็นปลัดกระทรวงมหาดไทยอยู่ ก็ได้ขอความเห็นไปยัง ราษฎรทั่วราชอาณาจักร เพื่อที่จะขอความเห็นว่าสมควรที่จะถวายคำว่า "มหाराช" แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือไม่ ก็มีคำตอบมาเป็นสิบล้านฉบับได้ เตี้ยวนี้อีกยังอยู่ เก็บไว้ที่หอสมุดแห่งชาติของเราที่เราได้ถวายกันมาตั้งสิบกว่าปีแล้ว เพราะฉะนั้นผมอยากจะขอให้พวกเราได้ช่วยกันเชิดชูพระเกียรติยศอันนี้ โดยเวลากล่าวถึงพระนามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ขอได้โปรดกรุณาเติมมหाराชเข้าไป

ด้วย อย่างเช่น เราจะถวายพระพรเนื่องในวโรกาสต่าง ๆ แทนที่จะพูดแต่เพียงว่า ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเจริญ เราก็ควรจะพูดว่า ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราชทรงพระเจริญ คำว่ามหาราชนี้ท่านทรงตั้งของท่านเองไม่ได้ และท่านก็ไม่มีอำนาจจะทรงตั้งด้วย พวกเราเป็นผู้ถวายให้แก่พระองค์ท่าน เพราะฉะนั้นผมอยากจะให้คำนี้ได้แพร่หลายไป เหมือนอย่างกับพระปิยมหาราช พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จะทำให้เรามีความปลาบปลื้มและภูมิใจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราตลอดไป

ครับ ขอจบการบรรยายของผมแต่เพียงแค่นี้ ผมรบกวนเวลาของท่านมานานพอสมควร และขอขอบคุณท่านนายก ฯ และที่ท่านรอง ฯ อำนวย อีกครั้งหนึ่งที่กรุณาเชิญผมมา ผมคิดว่า การพูดของผมในวันนี้จะพอเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่รับฟังอยู่ที่นี้บ้างไม่มากก็น้อย ขอขอบคุณทุกคน ครับ

ขอบคุณมากครับ

มูลนิธิรัฐบุรุษฯ ร่วมกับมหาวิทยาลัยศิลปากรแสดงภาพเขียนศิลปะที่ได้รับรางวัล เรื่อง "ความจงรักภักดี" เฉลิมพระเกียรติในโอกาสงานอภิเษก

ประธานกิตติมศักดิ์ แสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์"

ปาฐกถาพิเศษ และคำกล่าวเปิดการสัมมนา

โดย

ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
องคมนตรีและรัฐบุรุษ

เนื่องในการสัมมนา

เรื่อง แผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคม

ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

กระผมขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ที่กรุณาให้เกียรติเชิญผมมาพูด ก่อนที่จะเปิดการสัมมนา ผมภูมิใจและดีใจมากที่ได้มาพูดเรื่องที่ผมให้ความสนใจมากกว่า ๒๐ กว่า ปีแล้ว หัวข้อที่กระทรวงการคลังจัดให้มีการสัมมนาครั้งนี้ก็ปรากฏอยู่ข้างหลังนี้แล้วนะครับ สิ่งหนึ่งที่ผมขอชมเชยกระทรวงการคลังก็คือ กระทรวงการคลังได้ให้ความสนใจในปัญหาของสังคมมากขึ้น ก็เป็นที่ชัดเจนว่าปัญหาสังคมเป็นปัญหาที่ทำให้ประเทศของเรามีความลำบากปัญหาหนึ่ง และเมื่อพูดถึงปัญหาของสังคมนี้ ผมคิดว่าท่านปลัดกระทรวงการคลัง และท่านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสัมมนาครั้งนี้ คงจะเน้นไปถึงเรื่องของชนบทมากกว่าเมือง ผมถึงดีใจที่ได้พูดคุยกับท่านรัฐมนตรีสุรเกียรติ์ ก่อนหน้าที่จะมีการสัมมนาว่า เรากำลังสนใจในเรื่องเดียวกันทั้งผมและทั้งกระทรวงการคลัง เรื่องเดียวกันที่ผมพูดหมายถึงเรื่องปัญหาของผู้คนที่อยู่ในชนบท ซึ่งอยู่ในหัวใจของผมมาตลอดเวลา คนที่อยู่ในชนบทนั้นปัญหาของเขาก็คือ ความยากจน

ผมเองมีปรัชญาของตัวเอง และยึดถือโดยตลอดตั้งแต่ไหนแต่ไรมาแล้วว่า ความยากจนนี้ ไม่ใช่ปัญหาของสังคมแต่อย่างเดียว แต่ผูกโยงไปถึงปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง และแม้แต่ปัญหาความมั่นคงของชาติบ้านเมืองก็มีความต่อเนื่องกันทั้งนั้น กระผมมีปรัชญาอย่างที่ผมเรียนแล้วว่า ชาติบ้านเมืองของเรานี้ถ้าเราแก้ปัญหาความยากจนของพี่น้องประชาชนของเรา โดยเฉพาะในชนบท แก่

ปัญหาความยากจนได้ เราจะสามารถแก้ปัญหาอื่นได้ทั้งหมด ผมเชื่อมั่นอย่างนั้น ผมเชื่อโดยตลอด เวลาว่า **ปรัชญานั้นน่าจะมี**ความถูกต้อง

ท่านรัฐมนตรีและท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

เรื่องที่ผมจะพูดต่อไปนี้ผมพูดเท่าที่ผมรู้และผมมีประสบการณ์ เรื่องที่ผมพูดต่อไปนี้ไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดเป็นวิชาการเลย เพราะผมไม่ใช่นักวิชาการ ถ้าผมจะเป็นนักอะไรสักอย่างก็คงจะเป็นนักวิชาการทหาร แต่ผมพูดจากประสบการณ์ที่ผมมีมาตั้งแต่ ๒๒ ปีมาแล้ว ตั้งแต่ผมเป็นแม่ทัพภาคที่ ๒ อยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผมได้พบกับตัวของผมเองว่าราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในขณะนั้นหรือแม้แต่ขณะนี้ เป็นราษฎรที่ยากจนที่สุดในประเทศของเรา ราษฎรที่ในตอนนั้นเมื่อ ๒๒ ปีที่แล้วมาที่เกณฑ์เข้าป่าไป มีปัญหาหลายอย่างที่ทำให้เกณฑ์เข้าป่าแต่ปัญหาหนึ่งก็คือ ปัญหาความยากจนของแก ซึ่งแกคิดว่าถ้าแกไปอยู่ในระบอบที่เขากำลังพูดถึงกับแกในตอนนั้น ก็คือระบอบคอมมิวนิสต์ น่าจะแก้ปัญหาความยากจนของแกได้ นี่ก็แสดงให้เห็นว่าความยากจนนั้นไม่ใช่ปัญหาเฉพาะสังคมเท่านั้น มันเป็นปัญหาของความมั่นคงของชาติบ้านเมืองด้วย จะว่าแกถูกหลอกให้เข้าป่าก็อาจจะพูดได้ แต่เรื่องจริง ๆ ก็คือความยากจนเป็นส่วนหนึ่ง เมื่อผมอยู่ที่ไหนผมก็เริ่มเห็นปัญหานี้ เพราะฉะนั้นผมพูดได้ว่าผมเริ่มแก้ปัญหาความยากจนของคนในประเทศของเราตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ คือเมื่อ ๒๒ ปีมาแล้ว เมื่อผมเป็นรัฐบาลอย่างที่คุณสุรเกียรติ์ได้กรุณาพูดถึง

ผมเริ่มเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ และเริ่มมาโดยตลอดแม้แต่เดี๋ยวนี้ผมก็ยังทำอยู่ ถึงแม้ผมไม่ได้อยู่ในวงการของรัฐบาลแล้ว แต่ผมก็ยังปรารถนาและมีความสุขในการที่จะช่วยเหลือคนยากจนอยู่ ปัญหาความยากจนนี้เป็นปัญหาที่ถ้าเราดูตัวเลขสำคัญ ๆ ไม่ว่าจะของสภาพพัฒนาที่เรียกสั้น ๆ ว่าสภาพหนี้หรือของสำนักงานสถิติ ฯ ของธนาคารชาติของคุณวิจิตร ของกระทรวงมหาดไทย หรือแม้แต่ของภาคเอกชน เราจะเห็นว่าตัวเลขต่าง ๆ โดยเฉพาะรายได้ต่อหัวต่อปีของผู้คนในบ้านเมืองของเรา ไม่ว่าจะภาคไหนหรือโดยส่วนรวมของประเทศจะเพิ่มขึ้นอย่างน่ายินดีมาก ตัวเลขบอกว่าเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐-๑๕% ทุก ๆ ปี เพราะฉะนั้นถ้าเราดูแต่ตัวเลขแล้วเราจะเห็นว่าเราน่าจะพอใจในความเจริญเติบโตของรายได้ประชาชาติหรือรายได้ต่อหัวต่อปีของราษฎรในบ้านเมืองของเรา เพราะว่ามันเป็นตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตที่น่าพอใจ เมื่อเทียบกับความเจริญเติบโตของประเทศอื่น ๆ โดย

เฉพาะในประเทศเพื่อนบ้านของเรา รู้สึกว่าเราจะระดับต้น ๆ มาก ตัวเลขเหล่านั้นคงจะบอกเราหลาย ๆ อย่าง

มีตัวเลขอีกสองสามตัวที่เป็นส่วนสร้างความยากจนในประเทศของเรา ตัวเลขที่ผมมีอยู่ในมือขณะนี้ เป็นตัวเลขที่ค่อนข้างจะถอยหลังไป ๔ ปี คือตัวเลขเมื่อปี ๒๕๓๕ ตัวเลขเมื่อปี ๒๕๓๕ บอกเราว่าประเทศของเรามีคนยากจนอยู่ในภาคต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คืออีสานมีร้อยละ ๒๒.๓๑ ภาคเหนือร้อยละ ๑๓.๖๐ ภาคใต้ร้อยละ ๖.๐๔ ในกรุงเทพและปริมณฑลร้อยละ ๑.๒๕ เมื่อดูตัวเลขนี้แล้ว ก็จะเห็นว่าในปี พ.ศ. ที่ผมอ้างถึง คนยากจนในประเทศของเราก็น่าจะมีจำนวนมาก แต่บัดนี้หลังจาก พ.ศ. ๒๕๓๕ มาแล้วนี้ ตัวเลขเหล่านี้ก็เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น น่าพอใจมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ตามความรู้ของผมและตัวเลขที่ผมได้มาจากสถาบันต่าง ๆ อย่างที่ผมเอ่ยถึงแล้ว สิ่งที่เราน่าจะมองกันให้ชัดเจนหรือให้ความสนใจเป็นพิเศษก็คือว่าจังหวัดศรีสะเกษของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว นั้นเป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุด บัดนี้ก็ยังคงเป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุดอยู่ คือความยากจนไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป จังหวัดที่ร่ำรวยที่สุดคือจังหวัดสมุทรปราการ ผมหมายถึงรายได้ของคนในจังหวัด จังหวัดที่ร่ำรวยที่สุดคือ จังหวัดสมุทรปราการ เดียวนี้ก็ยังคงเป็นจังหวัดสมุทรปราการอยู่ และจังหวัดที่ยากจนที่สุดเมื่อ ๒๐-๓๐ ปีที่แล้วก็คือจังหวัดศรีสะเกษ เดียวนี้ก็ยังคงเป็นจังหวัดศรีสะเกษอยู่ นี่แหละครับที่เราจะให้ให้ความสนใจ ถ้าพูดถึงระดับอำเภอ อำเภอที่ยากจนที่สุดไม่ยกเป็นอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ แต่เป็นอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยให้ผมมาว่าเป็นอำเภอที่ยากจนที่สุดในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามล่ะครับ ตัวเลขเหล่านี้ก็เป็นตัวเลขที่เราจำเป็นต้องให้ความสนใจและก็ไปศึกษาว่าเป็นตัวเลขที่เป็นประโยชน์มากน้อยเพียงไร ชื้ออะไรให้เราเห็นบ้าง ให้อะไรแก่เราบ้าง

ที่จริงรายได้ของคนในประเทศของเราต่อหัวต่อปี มันไม่ใช่เครื่องชี้ความยากจนอย่างเดียว ยังมีปัจจัยอื่นหลายตัวที่เป็นเครื่องชี้เป็นเครื่องทำให้เกิดปัญหาความยากจนในบ้านของเราอย่างที่ทำกินของราษฎร การศึกษาของราษฎร การคมนาคม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้มีความยากจนเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรา ราษฎรยากจน ตัวเลขที่มีอยู่ที่เราได้มากก็เป็นตัวเลขที่ไม่ใช่ว่าไม่มีคุณค่า แต่มีคุณค่ามากทีเดียว มากคุณค่าในทางไหนบ้าง มีคุณค่าในฝ่ายบริหารคือรัฐบาลนำไปคิด ไปอ่าน ไปวางแผน แผนแม่บทอะไรของคุณสุรเกียรติ์นี้ด้วย เป็นตัวเลขสำคัญในการที่จะบอกกับชาวโลกเขา

ว่าประเทศของเรามีอัตราการเจริญเติบโตทางนั้นทางนี้ เป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ก็เปอร์เซ็นต์ มีประโยชน์ ในทางที่นักวิชาการจะนำไปทำวิจัยทางวิชาการว่า ตัวเลขเหล่านี้เกิดประโยชน์ มีตัวเลขเหล่านี้แล้วจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง กระผมเห็นว่าตัวเลขอย่างสมมติว่าปีนี้มีเงินเฟ้อร้อยละ ๕ ก็เป็นตัวเลขหนึ่งแต่ผมไปดูหนังสือ Asia Week เขาบอกว่าประเทศไทยมีอัตราเงินเฟ้อร้อยละ ๗ ทุกฉบับ ๓ ฉบับ ต่อหลังจากไป ๓ สัปดาห์นี่ก็ออกมาร้อยละ ๗ ทั้งนั้นเลย นี่ก็เป็นประโยชน์ของตัวเลขอย่างหนึ่ง

ผมขออนุญาตท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายนะครับ แสดงตัวเลขที่น่าสนใจอีกตัวเลขหนึ่ง คือ การกระจายรายได้ของบ้านเมืองของเรา ซึ่งผมคิดว่าน่าจะเป็นตัวเลขที่ให้ความน่าสนใจมากกว่าตัวเลขที่ผมเอ่ยถึงมา ตัวเลขที่ผมจะเรียนให้ทราบต่อไปนี่คือเป็นตัวเลขแสดงถึงการกระจายรายได้ของประเทศของเรา เมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้วมา ผมขอเรียนว่าการกระจายรายได้ของประเทศเราที่ ประชาชนในประเทศของเราร้อยละ ๒๐ แรกของประเทศของเราได้รับการกระจายรายได้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ๕๔.๑๖% เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ๕๗.๖๗% เพิ่มขึ้น ๒๕๓๕ ๕๙.๐๔% เพิ่มขึ้นอีก แต่ถ้าเรามาดูร้อยละ ๒๐ ท้าย ของประชาชนในบ้านเมืองของเราจะเห็นว่าร้อยละ ๒๐ ท้ายได้รับการกระจายรายได้เป็นดังนี้ ปี ๒๕๓๑ ๔.๖% ๒๕๓๓ ๔.๒% ลดลง ๒๕๓๕ ๓.๙๔% แสดงว่าคนยิ่งจนยิ่งได้รับการกระจายรายได้ที่น้อยลง ทุกปี นี่เป็นตัวเลขเมื่อ ๔ ปีที่แล้วมาผมไม่มีตัวเลขในปัจจุบันนี้ ผมก็ไม่สามารถยืนยันได้ว่าการกระจายรายได้ในชาติบ้านเมืองของเราต่อผู้คนในบ้านเมืองของเรา มันลดลงอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ หรือว่ามันดีขึ้นบ้าง อันนี้ทางคุณชายปลัดกระทรวงการคลังคงจะตอบได้ หรือคุณวิจิตรคงจะตอบได้ นี่แหละครับเป็นสิ่งที่ผมเห็นว่าสิ่งที่เรายังทำไม่สำเร็จก็คือการกระจายรายได้ที่มีประสิทธิภาพ

เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาความยากจนนั้นถึงค่อนข้างยาก แต่ก็ผมมั่นใจว่าไม่ยาก จนเราไม่สามารถจะแก้ไขได้ถ้าทุกท่านที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นะครับ ร่วมมือกันทำจริง ๆ ผมคิดผมมั่นใจว่าเราสามารถทำได้ นั่นคือ สิ่งที่ผมขออนุญาตเรียนไว้ในเบื้องต้นในตอนนี้นะครับและที่ผมจะพูดต่อไปนี้ขอเรียนซ้ำอีกทีว่า ไม่ใช่วิชาการ เป็นประสบการณ์ที่ผมได้รับจากการที่ผมให้ความสนใจ ให้ความสนใจ ให้ความสนใจ ให้ความสนใจแก่คนยากคนจน ในบ้านเมืองของเรา มาก ผมเห็นว่าผมยังยืนยันว่าถ้าเราแก้ปัญหาความยากจนของคนในบ้านเมืองได้ เราจะแก้ปัญหาอื่นได้ทั้งหมด

ต่อไปนี้เป็นข้อเสนอของผมในการแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งผมได้เคยนำไปใช้และกำลังใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่ายแต่ละคน แต่ละฝ่าย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องแตกต่างกันน่าจะ

ทำอย่างไร ผมคิดว่า การแก้ปัญหาความยากจนต้องเริ่มที่คน ไม่ใช่เริ่มที่องค์กรปกครอง ไม่ใช่เริ่มที่กระทรวงมหาดไทย ต้องเริ่มที่คน คนยากคนจนเหล่านั้น มีคำสองคำที่ผมอยากให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้กรุดรรับไปพิจารณา เมื่อเราจะเริ่มที่คนนี่เราจะสร้าง จะต้องสร้าง ให้เขามี**แรงบันดาลใจ** เราไม่ควรให้แรงจูงใจกับเขา แรงจูงใจอาจจะแปลว่าล่อใจให้ทำโน่นทำนี่ แต่สิ่งที่เราจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นแก่คน โดยเฉพาะคนที่ยากจนในบ้านเมืองของเราที่เกิด**แรงบันดาลใจ**ว่าจำเป็นจะต้องแก้ปัญหาความยากจนเพื่อส่วนรวมของชาติบ้านเมือง เพราะฉะนั้น**แรงบันดาลใจ**กับ**แรงจูงใจ**มีความแตกต่างกันมาก **แรงจูงใจ**ก็คือล่อใจ อย่างคนเฒ่าลงทุนในบ้านเรา เขาก็ให้สิ่งที่เรียกว่า สิ่งจูงใจให้เขามาลงทุน ลดภาษี ลดการนำเข้า มีความสะดวกในการอยู่ในบ้านเมืองของเรา นั่นคือ**แรงจูงใจ**ที่ผมไม่อยากจะให้เกิดขึ้นแก่คนยากคนจน แต่อยากให้คนยากคนจนมี**แรงบันดาลใจ** เราให้**แรงบันดาลใจ**แก่เขา บอกเขาว่าวิธีทำให้เกิด**แรงบันดาลใจ**คืออะไร ไม่ใช่อำเภอ จังหวัด ไปบอกเขาว่าต้องทำอะไรนั้นต้องทำอย่างนี้ ขอให้เขาคิดของตัวเอง เขาคิดว่าเขาแก้ปัญหาความยากจนของเขาได้อย่างไรในสภาพการณ์ปัจจุบันนี้ เมื่อเราเริ่มที่คนแล้วเราจะต้องทำความเข้าใจกับเขาให้เขามีส่วนร่วม แล้วก็ตั้งเป็นกลุ่มขึ้นมา เพื่อให้กลุ่มมีพลังพอที่จะช่วยแก้ปัญหาของเขาได้

ข้อต่อไปที่ผมใคร่ขอเสนอแนะแก่ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายในการแก้ปัญหาความยากจน ผมคิดว่า ถ้าความยากจนอยู่ตรงไหนถึงไปแก้ตรงนั้น อย่างเรารู้ว่าอำเภอสบเมยเป็นอำเภอที่ยากจนที่สุดในประเทศของเรา ผมคิดว่า เราก็ต้องลงไปที่อำเภอสบเมย ถ้าเรารู้ว่าจังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุดของประเทศของเรา เราก็ลงไปที่นั่น ต้องลงไปเริ่มต้นที่นั่น ไม่ใช่เริ่มต้นไปจากกรุงเทพฯ ๑ แล้วก็ต้องเริ่มที่นั่นทันที ให้ราษฎรเกิด**แรงบันดาลใจ**ในการที่จะช่วยตัวเอง และช่วยกันและกันในการแก้ปัญหา

ข้อต่อไปที่ผมขอเสนอแนะในที่นี้ ในชนบทนี้มีสิ่งสองสิ่ง มีสองประการที่เราน่าจะมีความพิเศษกับเขาเหล่านั้นที่อยู่ในชนบท กับประชาชนของเราที่อยู่ในชนบทคือ

เรื่องที่หนึ่ง เรื่องการวางแผนครอบครัว ครอบครัวในชนบทมีลูกมาก มากเกินไป จำเป็นจะต้องทำให้มีเรื่องการวางแผนครอบครัวเป็นพิเศษ พลเมืองที่เพิ่มในชาติบ้านเมืองของเราบิดะเท่าไรก็ตาม มันเพิ่มในชนบทยากจนเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นเราต้องแก้ปัญหาเรื่องทำให้แก่เข้าใจว่าการมีลูกมากเป็นของที่จำเป็นจะต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าควรจะมียี่สิบกี่คน

เรื่องที่สอง เรื่องการศึกษาที่จะต้องทำให้เข้าไปสู่ชนบทให้ถึงตัวผู้ที่ไม่มีความรู้ หรือผู้ที่มีความรู้น้อยให้รู้มากขึ้นให้จงได้ ถ้าเรื่องการศึกษามีการเข้าไปถึงชนบทแล้วผมคิดว่าชนบทนั้นก็จะมีความรู้เพิ่มมากขึ้น รู้ปัญหาที่มาของความยากจนมากยิ่งขึ้น จะแก้ปัญหาด้วยตัวของเขาเอง ด้วยกลุ่มของแกเอง ผมขอเสนอต่อไปในเรื่องของการแก้ปัญหาความยากจนว่า โดยรัฐบาลหรือโดยคุณสุรเกียรติ์ โดยกระทรวงการคลังฝ่ายเดียวผมคิดว่าสำเร็จได้ยากมาก จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน จากคนมีเงิน ทำอย่างไรถึงจะให้คนมีเงินมีความเข้าใจว่าปัญหาความยากจนคือปัญหาของคนมีเงินด้วย หมายความว่าความยากจนกระทบต่อการธุรกิจของคนมีเงินด้วย ทำอย่างไรให้คนมีเงินเข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เขาน่าจะต้องลงมาช่วยดูแลความยากจนร่วมกับรัฐ ทำอย่างไรให้เขาเข้าใจว่าความยากจนเป็นปัญหาของเขาด้วย ให้เขาเห็นใจว่า ถ้ายังมีคนยากจนในประเทศเรามากเท่าไร ประเทศของเราก็ยิ่งยากจนมากเท่านั้น ถ้าคนยากจนประเทศก็ยากจน ถ้าคนไม่ยากจนประเทศก็คงไม่ยากจน หรือพูดอีกอย่างหนึ่งถ้าคนมีเงินเยอะ ๆ ประเทศเราก็ร่ำรวยด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เราจะต้องให้ผู้ที่ มีเงินเข้าใจในเรื่องนี้ และก็ขอความร่วมมือ ให้เขาเกิดแรงบันดาลใจว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและ ก็มีความผูกพันกับความยากจน ความยากจนจะมีผลกระทบต่อผู้ที่มีสตางค์มาก ๆ คนยากจนคงไม่มีอะไรตอบแทนคนที่มั่งคั่งได้มากนัก แต่ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายเคยสังเกตไหมครับ ในการบริจาค โลหิตตามที่ต่าง ๆ คนที่บริจาคโลหิตเป็นคนยากจนส่วนใหญ่ นั่นคือสิ่งที่เขาให้กับสังคม เขาให้กับคนที่มั่งคั่ง คนยากจนทั้งนั้นที่บริจาคโลหิต เวลาเราขอบริจาคโลหิต คนที่บริจาคโลหิตคือคนชั้นกลาง กับคนยากจน คนมีสตางค์ไม่ค่อยบริจาคเท่าไร

เรื่องต่อไปที่ผมขอเสนอในวาระนี้ว่า การสร้างงานในชนบท ผมไม่อยากจะรอความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน หมายความว่าไม่ต้องรอไฟฟ้า ไม่ต้องรอน้ำประปา ไม่ต้องรอเส้นทางคมนาคมที่สมบูรณ์ ถึงจะเอาเงิน เอาจานไปสร้างในชนบทได้ ผมมีตัวอย่างอยากจะขอเวลาท่านรัฐมนตรีและ ท่านผู้เกียรติทั้งหลายเล่าเรื่องที่ผมประสบมาด้วยตัวเองและบังเอิญในที่นี้ไม่มีคนที่ผมมองแล้วว่ามีคนที่เคยประสบเรื่องนี้ร่วมมากับผม เมื่อประมาณ ๑๐ ปีที่แล้วมา ตอนนั้นผมยังเป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ ผมและเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคเอกชน ผมขอเอ่ยนามบางคนอย่างคุณพารณ คุณพารณตอนนั้นเป็น

ประธานกรรมการ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย มีส่งเสริมการลงทุน มีธนาคารพาณิชย์ ไปกับผมที่อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตอนนั้นที่อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย กำลังสร้างโรงงานโรงงานมะเขือเทศกระป๋อง เพราะว่าอำเภอศรีเชียงใหม่มีมะเขือเทศเยอะแยะ จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรปลูกมะเขือเทศกันมากมาย เมื่อเราไปดูกันแล้ว จากการดูการผลิต คุณพารณกับผมและพวกที่ไปด้วยกันก็มานั่งรับประทานอาหารด้วยกัน และทุกคนก็บ่นว่าส่งสารโรงงานนี้เพราะว่าดู ๆ แล้วน่าจะลำบาก เส้นทางคมนาคมก็ไม่มี มีแต่รถไฟจากกรุงเทพฯ ไปถึงหนองคาย จากที่ อำเภอศรีเชียงใหม่ จะออกไปที่สถานีรถไฟมันก็ไกล ถนนก็ขรุขระ ทางก็ไม่สะดวก โทรศัพท์ก็ไม่ค่อยมี ไฟฟ้าก็ไม่ค่อยมี ผมก็คิดและคุยกับคุณพารณว่าแล้วเราจะทำอย่างไร จะช่วยเขาได้อย่างไร ก็หนักใจแทนเขา แต่ในที่สุดเดี๋ยวนี้ไปดูนครชัยที่จังหวัดหนองคายที่อำเภอศรีเชียงใหม่ โรงงานนี้เป็นโรงงานที่ทำกำไรได้มากที่สุดอยู่ได้ด้วยตัวเองได้อย่างสบาย โดยไม่เดือดร้อนอะไรเลย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าการที่เราจะเอางานไปสูชชนบท ถ้าเรามัวรอว่าต้องมีไฟฟ้า มีถนนดี ๆ ต้องมีอะไรพร้อมสมบูรณ์ ผมคิดว่าโรงงานนี้คงไม่ได้ตั้ง แต่ถ้ามีผู้มีเงินผู้มีจิตใจที่จะช่วยเหลือคนยากคนจน เอางานไปให้เขาถึงในชนบท โดยคิดว่ายอมขาดทุนในปีแรกสักสี่ห้าร้อยล้าน หรือในปีต่อไปบริษัทใหญ่ ๆ ที่มีกำไรปีละสองสามหมื่นล้าน ขาดทุนปีหนึ่งให้กับคนยากคนห้าร้อยล้านนิดเดียวเท่านั้นเอง

เพราะฉะนั้นถ้าเราทำอย่างนี้ถ้าคนที่มีความตั้งใจเห็นใจเข้าใจคนยากคน วิชาแก้ปัญหาเอางานไปให้เขาในขณะที่เขาพร้อมที่จะทำงาน แต่ว่าเราไม่พร้อมในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน ผมคิดว่าเป็นไปได้และก็ได้เป็นไปแล้ว มีหลักฐานพิสูจน์ชัดเจนแล้วว่าโรงงานนี้เป็นไปได้ดี ดีมาก เดี่ยวนี้ที่จังหวัดหนองคายมีโรงงานทำมะเขือเทศกระป๋องทำโรงแล้ว จากหนึ่งโรงเป็นห้าโรง ทุกโรงอยู่ได้สบายมาก โรงงานกระดาษที่น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เมื่อตั้งใหม่ ๆ จะล้มแล้วล้มอีกเหมือนกัน แต่เดี๋ยวนี้ก็ยืนอยู่ได้ เพราะว่าทุกอย่างก็พัฒนาต่อไปได้ ที่ผมพยายามนำเรื่องนี้มาเรียน คือผมเคยพูดกับคุณพารณด้วยซ้ำไปว่า คุณพารณครับ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทยกำไรปีหนึ่งหลายหมื่นล้าน ช่วยเอาโรงงานออกไปตามที่ต่าง ๆ ที่พอจะทำได้ให้ผมหน่อยได้ไหม ตอนนั้นผมเป็นนายกรัฐมนตรีก็ขอร้องท่าน คุณพารณก็รับปากทันทีว่าผมจะทำให้ แต่ว่าในที่สุดก็ไม่ได้ทำสิ่งเหล่านี้ทั้งผมทั้งคุณพารณ ก็พันหน้ำที่ไปเสียก่อน

ที่ผมจะพูดต่อไปนี้ ท่านผู้มีเกียรติ ณ ที่นี้ หรือ ที่ไม่มา ณ ที่นี้ก็ตาม ถ้าเชื่อในปรัชญาของ
ผมว่า ถ้าเราแก้ปัญหาความยากจนได้ เราจะแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้ทั้งหมด แล้วก็นำไปสู่ชนบทใน
เรื่อง ๓ ประการ คือเรื่อง งาน การศึกษา และการกระจายรายได้ที่มีประสิทธิภาพ ผมขอย้ำอีกที่ว่า
เรานำสิ่งเหล่านี้ไปสู่ชนบท คือเรื่องงาน การสร้างงาน การศึกษา การกระจายรายได้ที่มีประสิทธิภาพ
และที่ทุ่มเทจริง ๆ อย่างมีน้ำใจ เห็นใจ แก่คนยากจนจริง ๆ และผมคิดว่าเราจะแก้ปัญหาความ
ยากจนได้พี่น้องจะขอบคุณท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายเป็นอย่างยิ่งทีเดียว

ข้อสุดท้ายที่ผมจะขอเสนอแนะในที่นี้ครับ ผมขอพระราชทานอัญเชิญแนวทางของพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเล่าสู่ให้ท่านผู้มีเกียรติฟังว่า แนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการ
แก้ปัญหาช่วยเหลือราษฎรที่ไม่มีที่ทำกิน หรือที่ยากจน ที่ท่าน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกระทำ
อยู่เป็นเนืองนิจตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี แห่งการครองราชย์ของพระองค์ท่าน ถ้าเรายึดแนวทางนั้นเป็น
แนวทางในการแก้ปัญหาความยากจน เราก็จะแก้ปัญหานั้นได้ เพราะแนวทางของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เป็นแนวทางที่ประเสริฐมาก ท่านทรงคิด ทรงทำ ทรงควบคุมกำกับดูแลด้วยพระองค์เอง และได้ผล
มาโดยตลอดหลายที่หลายแห่ง แม้แต่เมื่อครั้งที่ผมเป็นแม่ทัพภาคอีสาน ผมก็เคยขอเฝ้าขอพระราชทาน
คำแนะนำจากพระองค์ท่านอยู่เสมอ ๆ ในการแก้ปัญหากับราษฎรที่ยากจนในพื้นที่ที่ผมรับผิดชอบอยู่

แนวทางของพระองค์ท่านที่เคยมีพระราชดำรัสแก่ข้าราชการหรือพวกราชการหรือพวกราชการที่โดยเสด็จ
หรือเคยถวายงานหรือถวายสิ่งของต่าง ๆ ให้พระองค์ท่านได้ทรงนำไปใช้ในการแก้ปัญหาชนบทยากจน
อย่างเรื่องของราษฎรหรือครอบครัวหนึ่งที่ท่านเคยพูดไว้ว่า เกษตรกรครอบครัวหนึ่งควรจะมีที่ดิน
๑๕ ไร่ เป็นส่วนของนาเสีย ๕ ไร่ ทำพืชไร่และสวน ๕ ไร่ ทำสระน้ำ ๕ ไร่ ทำอื่น ๆ เสีย ๒ ไร่ เหล่านี้
เป็นต้น ก็นับว่าเป็นสิ่งที่พวกเราน่าจะจดจำ และน่าจะดำเนินตามรอยพระยุคลบาท ที่ผมเรียนใน
ตอนต้นว่าเรื่องการรวมกลุ่มก็เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเหมือนกัน ท่านผู้มี
เกียรติทั้งหลายในที่นี้ ทุกท่านคงได้ยินเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ปีกลายนี้ที่ท่านมีพระราชดำรัสในวัน
เฉลิมพระชนมพรรษาที่ในสวนจิตรลดา ที่ศาลาศิลป์ดาลัย ท่านใช้คำภาษาอังกฤษ ซึ่งผมขออัญเชิญมา
พูดซ้ำในที่นี้ ท่านใช้คำว่า Our loss is our gain อันนี้ก็ปรัชญาที่พวกเราควรจะรับใส่เกล้าใส่

กระหม่อมนำไปประพฤติปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือคนยากจนด้วย ความหมายอย่างไรท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย
ณ ที่นี้ล้วนแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนั้น ก็คงจะเข้าใจดีว่าทำอะไร ครั้น นั้นก็เป็นเรื่องทั้งหมดที่ผมจะ
ขอพูดในที่นี้ครับ ก่อนที่ผมจะลงไป ผมขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีสุรเกียรติ์อีกครั้งหนึ่ง ที่กรุณาให้โอกาส
ผมได้มาพูดคุย ผมเองอยากเห็นความสำเร็จในการแก้ปัญหาความยากจน ผมเองในฐานะคนไทยคน
หนึ่ง และในฐานะที่เคยเป็นหัวหน้ารัฐบาล ได้พยายามทำเรื่องนี้มาโดยตลอด แต่ผมขอยืนยันว่าผมยัง
ทำไม่สำเร็จ แต่ผมจะทำต่อไป ถึงแม้ว่าอยู่นอกวงแล้วโดยทางอ้อม มันใจว่าพวกเราคงตระหนักดีว่า
ถ้าคนไทยร่ำรวยขึ้น พวกเราทุกคนก็จะสบายขึ้นปัญหาต่าง ๆ ก็จะน้อยลง ผมหวังว่าการพูดของผม
แม้แต่เกิดจากประสบการณ์ ไม่มีสิ่งใดเป็นวิชาการเลยก็น่าจะเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย
บ้าง ผมขอขอบคุณที่กรุณาฟังและก็ขอเปิดการสัมมนา ณ บัดนี้

ขอบคุณมากครับ

**รายนามคณะกรรมการอำนวยการ
มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
(พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๑)
ตามมติที่ประชุมสามัญประจำปี ๒๕๓๗**

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	ประธานกิตติมศักดิ์
๑. ศจ.นพ.ประสพ รัตนากร	ประธานกรรมการอำนวยการ
๒. นายชาติรี ไสภณพนิช	รองประธานกรรมการอำนวยการคนที่ ๑
๓. พลเอก นพ ทัศนสายแก้ว	รองประธานกรรมการอำนวยการคนที่ ๒
๔. นายวิระ รมยะรูป	กรรมการเหรียญก
๕. ม.ล.ศรีทศบุทท เทวกุล	กรรมการเลขาธิการ
๖. ดร.สาธิต อุทัยศรี	กรรมการวิเทศสัมพันธ์
๗. นายอรุณ งามดี	กรรมการประชาสัมพันธ์
๘. ร.ท.สุลี มหาสันทนะ	กรรมการ
๙. พล.อ.อ.วรนาถ อภิจาร์	กรรมการ
๑๐. นายอนันต์ อนันตกุล	กรรมการ
๑๑. พลเอกวิมล วงศ์วานิช	กรรมการ
๑๒. พล.ร.อ.ประเจตน์ ศิริเดช	กรรมการ
๑๓. พล.อ.อ.มรว.ศิริพงษ์ ทองใหญ่	กรรมการ
๑๔. นายสุธี สิงห์เสนห์	กรรมการ
๑๕. นายเจริญ สิริวัฒนภักดี	กรรมการ
๑๖. คุณหญิงชนัดต์ ปิยะอุย	กรรมการ
๑๗. นายยงศักดิ์ คณาธนะวินิชย์	กรรมการ
๑๘. ร.ต.ท.จักรชัย บุญยะอนันต์	กรรมการ
๑๙. นายคิลก มหาดำรงกุล	กรรมการ
๒๐. พล.ร.อ.วิเชษฐ์ การุณยวินิช	กรรมการ
๒๑. นายโสภณ สุภาพงษ์	กรรมการ
๒๒. นายทวี ทนุภักดี	กรรมการ

วัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ

๑. ส่งเสริมความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี ของคนในชาติ
๒. ส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมอันดีงามตามแบบฉบับวัฒนธรรมไทย
๓. สนับสนุนและส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปสู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
๔. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมโดยเคร่งครัด
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของราชการและเอกชนที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน
๖. ร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
๗. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

เอกสารเผยแพร่หมายเลข ๘ สวงนดิขสิทธิ์โดยมูลนิธิรัฐบุรุษฯ

เผยแพร่โดย คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ ศาลาพำนัก เลขที่ ๓๑๒ ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๒๕๕-๓๕๑๖, ๒๕๕-๓๕๑๘ โทรสาร ๒๕๓-๓๐๓๖, ๒๕๖-๓๕๑๓